

a nagy tettek, a jelentős személyiségek munkájának nyoma tovább hat és megtermékenyítő erő lehet a holnapokban. Egy-egy kedves hajdani mesterének halálhírére a maga élete, sorsa is eszébe jut, s töprengve, tündődve figyel a légbe, hátha meghallja azt a titokzatos szárnysuhogást, melyet oly magával ragadó erővel fejezett ki ő maga is például a Rónay György halálára írt versében (*Ave atque vale*).

Már szóltunk arról, hogy a nyugati szórványmagyarság lírájának egyik legjellegzetesebb motívuma a vándorlás képe. Horváth Elemér verseiben is újra meg újra felbukkan. Mintha most indult volna útnak igazán. Most fedezte fel, hogy mentében pipacsok nyílnak, s ahová visszaérkezik, friss kenyérrrel és jó szóval várják. Ez az idilli érzés egyik hevítője verseinek, s ez teszi líráját befejezetlenül is fontos korjelzővé:

*Álmodtam-e már nem tudom
hogy haza hívtott valaki
mentem s láttam a habokon
a delfineket szántani
aztán hirtelen szarkaláb
millió kékje villogott
a tenger fésülte haját
s beletűzött egy pipacsot (. . .)*

*Csengőmre kinyílt ajtaja
s ott állt a régi szőke lány
csak sötétebb lett a haja
s a szeme kék volt hajdanán
Átkarolta a nyakamat
megcsókolt megölelt nagyon
Ó hová tűnt a pillanat?
Azóta mindig szomjazom*

*Nem vagyok immár fiatal
és még mindig úton vagyok
ritkábban jön a számra dal
s elhervadnak a pipacsok
De akárhová érkezem
ő ott lesz majd azt gondolom
s lendül suhog a réteken
fényes vándorbotom*

(A vándor dala. Yeats után)

Ölbey Irén: A BÉKE GYŐZELEM. A könyv minden egyes versét őszinte meggyőződésű, romantikus pátoz kíséri. Ez a ma már korszerűtlennek tűnő stílusjegy itt mégis a mondanivaló fontos közvetítőeleme, a világszemlélet egységességének kifejezője. Am igaz lehet az is, hogy mindez csupán egy lírikus személyiség természetes hozadéka. Megbízhatóbb támpontnak látszik, ha Ölbey Irén költeményeinek értékét a versek emocionális tartalmában keressük. Ez a líra mindvégig a hitből, a csodálatból a lelki béke adományaiból, vagyis a vallásos élményből táplálkozott. És – mivel szorosan körülhatárolt tematikáról van szó – természetesként kell fogadnunk azt is, hogy a költő kívülrekeszti azokat a

poétikus lehetőségeket, amelyekkel a világ ziláltságát, idegenségét, zürzavarát ábrázolja a mai irodalom. Ami nem azt jelenti, hogy Ölbey Irén nem vett volna tudomást a *külső élet*ről. Egyetlen igazi költő sincs, aki ne tudna az élet *hangzavaráról*. De mert Ölbey költői módszere nem a primér ábrázolásra épít, hanem a lélek reflexióira, versei sem a *hangzavart*, hanem a békét és azt a szeretetet továbbítják az olvasónak, mely legfőképpen a krisztusi reményből fakadt. Ezért csendesek, befelé tekintők a kötet költeményei: a tisztuló és tisztító lélek vallomásai; párbeszédnek a végtelennel és a teremtés hangjaival. (*Ecclesia*, 1982)

De Coll Lajos